

## บทที่ 5

### การศึกษาวิเคราะห์

การศึกษาเรื่อง "ผลกระทบของการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านต่อการบริหารราชการแผ่นดิน" ในครั้งนี้ภายหลังจากรวบรวมข้อมูลจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใน 4 จังหวัดรวมถึงบทสัมภาษณ์ข้าราชการต่าง ๆ และนำมาประมวลผลข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งการนำเสนอ เป็น 3 ส่วน ดังนี้

#### ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม แยกเป็น

1.1 ภูมิหลัง ตารางที่ 5.1-5.8

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่

บ้าน แยกเป็น

1.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตาม

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ตารางที่ 5.9-5.10

1.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบาท

ของผู้นำท้องถิ่น ตารางที่ 5.11-5.12

1.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการ

นานรบายไปปฏิบัติ ตารางที่ 5.13-5.14

1.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความ

ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ตารางที่ 5.15-5.16

#### ส่วนที่ 2 การพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (การพิสูจน์สมมติฐาน)

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับการปฏิบัติงานของ

กำนันผู้ใหญ่บ้าน ตารางที่ 5.17-5.21 (การพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 2)

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเริ่มดำรงตำแหน่งกับการ

ปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตารางที่ 5.22-5.25 (การพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 3)

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ตารางที่ 2.26-5.31

### ส่วนที่ 3 บทสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการ แยกเป็น

- 3.1 ความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด
- 3.2 ความเห็นของปลัดจังหวัด
- 3.3 ความคิดเห็นของนายอำเภอ
- 3.4 สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 1

การนำเสนอผลการศึกษาทั้งสามส่วนดังกล่าวเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงของการศึกษา ซึ่งได้กล่าวถึงรายละเอียดของส่วนต่าง ๆ ต่อไปนี้

### ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนาม

การเสนอผลการศึกษาในส่วนข้อมูลจากการศึกษาภาคสนามจะแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ตลอดจนนำเสนอถึงคะแนนรวมความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายประเด็น เพื่อนำประกอบ การพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในตอนต่อไป

1.1 ภูมิหลัง จะกล่าวถึงภูมิลำเนา วันที่เริ่มดำรงตำแหน่ง ระดับอายุ การดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและอาชีพหลัก ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5.1-5.8 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.1 แสดงภูมิภาคเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภูมิภาคเนา	จำนวน	ร้อยละ
ปทุมธานี	59	16.5
สงขลา	82	22.9
เชียงใหม่	61	17.0
นครราชสีมา	156	43.6
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีภูมิภาคเนาอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมามีภูมิภาคเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 มีภูมิภาคเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 และมีภูมิภาคเนาอยู่ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.2 แสดงวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกำนัน และผู้หมู่บ้าน

วันที่เริ่มตารางตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2535	288	80.4
หลังวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2535	70	19.6
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกำนัน ผู้หมู่บ้านส่วนมาก เริ่มตารางตำแหน่งก่อนวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 (ไม่ถูกกำหนดวาระการ ตารางตำแหน่งคราวละ 5 ปี) จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 80.4 และเริ่ม ตารางตำแหน่งหลังวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 (มีวาระการตารางตำแหน่ง คราวละ 5 ปี) จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.3 แสดงระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับอายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 35 ปี	22	6.2
36-45 ปี	135	37.7
46-60 ปี	201	56.1
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับอายุ 46-60 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมามีระดับอายุ 36-45 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7 และมีระดับอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2

ตารางที่ 5.4 แสดงการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
กำนัน	38	10.6
ผู้ใหญ่บ้าน	320	89.4
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 320 คนคิดเป็นร้อยละ 89.4 และดำรงตำแหน่งกำนัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

ตารางที่ 5.5 แสดงระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า บ. 6	193	53.9
บ. 6 หรือเทียบเท่า	74	20.7
ม. 3 หรือเทียบเท่า	54	15.1
ม. 6 , บวช หรือเทียบเท่า	30	8.4
อนุปริญญา , บวส. หรือเทียบเท่า	6	1.7
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1	0.3
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับการศึกษาสูงสุดต่ำกว่า บ. 6 จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมา มีระดับการศึกษาสูงสุด บ. 6 หรือเทียบเท่า จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 หรือเทียบเท่า จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีระดับการศึกษาสูงสุด ม. 6, บวช. หรือเทียบเท่า จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 มีระดับการศึกษาสูงสุดอนุปริญญา, บวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และมีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 5.6 แสดงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	13	3.6
1-5 ปี	94	26.3
6-10 ปี	122	34.1
11-20 ปี	112	31.3
20 ปีขึ้นไป	17	4.7
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 6-10 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมา มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 11-20 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 1-5 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 20 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.7 แสดงระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	155	43.3
3,000 - 7,000 บาท	100	27.9
7,001 - 12,000 บาท	90	25.1
มากกว่า 12,000 บาท	13	3.7
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมา มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,000-7,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001-12,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 และมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 12,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7

ตารางที่ 5.8 แสดงอาชีพหลักของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพหลัก	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	251	70.1
ค้าขาย	53	14.8
ธุรกิจส่วนตัว	35	9.8
อื่น ๆ (แม่บ้าน, รับจ้าง)	19	5.3
รวม	358	100.0



ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอาชีพหลักเกษตรกรรม จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 70.1 รองลงมามีอาชีพหลักค้าขาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 มีอาชีพหลักดำเนินธุรกิจส่วนตัว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และมีอาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน และรับจ้าง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

จากตารางที่ 5.1-5.8 ผลการศึกษาถึงภูมิหลังของกำนันผู้ใหญ่บ้าน สรุปได้ว่าภูมิลำเนาของกำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนมากอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา เริ่มดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านก่อนวันที่ 7 กรกฎาคม 2535 (ไม่กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี) มีระดับอายุ 46-60 ปี ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านระดับการศึกษาสูงสุดต่ำกว่า ป.6 มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 6-10 ปี มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท และมีอาชีพหลักเป็นเกษตรกรรม

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน แยกเป็น

1.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5.9-5.10 ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.9 แสดงความคิดเห็นของกักกัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามระเบียบ  
บริหารราชการแผ่นดิน

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
สามารถทำสามะโนคร้วในตำบล หมู่บ้านได้โดยสม่ำเสมอ	185 (51.7)	156 (43.6)	8 (2.2)	7 (2.0)	2 (0.6)	358 (100.0)
สามารถป้องกันโรคติดต่อ โรคระบาดที่เกิดขึ้น หรือจะ เกิดขึ้นในตำบลหมู่บ้านได้	123 (34.4)	151 (42.2)	66 (18.4)	17 (4.7)	1 (0.3)	358 (100.0)
สามารถฝึกอบรมประชาชนให้ รู้จักหน้าที่และการกระทำใน เวลารบ	91 (25.4)	175 (48.9)	67 (18.7)	14 (3.9)	11 (3.1)	358 (100.0)
สามารถจัดตำบลหมู่บ้านให้ เป็นระเบียบและถูกต้องด้วย สัญลักษณ์	2 (0.6)	145 (40.5)	187 (52.2)	21 (5.9)	5 (1.4)	358 (100.0)
สามารถมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ งานราชการแผ่นดิน	160 (44.7)	179 (50.0)	9 (2.5)	6 (1.7)	4 (1.1)	358 (100.0)

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
สามารถว่ากล่าวให้ราษฎรใน ตำบล หมู่บ้าน ประพฤติตนตาม พระราชบัญญัติหรือกฎหมายต่าง ๆ ได้	163 (45.5)	167 (16.6)	26 (7.3)	- -	2 (0.6)	358 (100.0)
สามารถบำรุงและส่งเสริมอาชีพ ของราษฎรในทางเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม ได้	147 (41.1)	167 (46.6)	34 (9.5)	9 (2.5)	1 (0.3)	358 (100.0)

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าตนสามารถปฏิบัติ  
งานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้ โดยเห็นด้วยอย่างยิ่งเกี่ยวกับการ  
สามารถทำสามะเนคร้วในตำบล หมู่บ้านได้โดยสม่ำเสมอ จำนวน 185 คน คิด  
เป็นร้อยละ 51.7 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถป้องกันโรคติดต่อ โรคระบาดที่  
เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้นตำบลหมู่บ้านได้ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 เห็น  
ด้วยเกี่ยวกับการสามารถฝึกอบรมประชาชนให้รู้จักหน้าที่และการกระทำในเวลา  
รบ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 ไม่แน่ใจเกี่ยวกับการสามารถจัด  
ตำบล หมู่บ้านให้เป็นระเบียบและถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ จำนวน 187 คน คิดเป็น  
ร้อยละ 52.2 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน  
ราชการแผ่นดิน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เห็นด้วยเกี่ยวกับการ  
สามารถว่ากล่าวให้ราษฎรในตำบลหมู่บ้านประพฤติตนตามพระราชบัญญัติ หรือ  
กฎหมายต่าง ๆ ได้จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 และเห็นด้วยกับการ

สามารถรับเป็นผู้บารุงและส่งเสริมอาชีพของราษฎรในทางเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมได้ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ศึกษาได้นำมาคำนวณหา ค่าคะแนนรวมความคิดเห็น โดยแบ่งเป็น 3 ระดับความคิดเห็นตามระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อใช้ในการพิสูจน์สมมติฐานต่อไป ผลการศึกษปรากฏดังตาราง ที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 แสดงคะแนนรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	จำนวน	ร้อยละ
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	162	45.3
สามารถปฏิบัติงานได้ดีปานกลาง	171	47.8
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	25	6.9
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าสามารถปฏิบัติงานตาม ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้ดีปานกลาง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาเห็นว่าสามารถปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้ดีมาก จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 และเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้ดี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9



1.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่น  
ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5.11-5.12 ดังนี้

ตารางที่ 5.11 แสดงความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของ  
ผู้นำท้องถิ่น

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
สามารถมีบทบาทในการกระทำ ตนเป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ ทางการได้แนะนำ	162 (45.3)	184 (51.4)	12 (3.4)	- -	- -	358 (100.0)
สามารถเป็นผู้มีบทบาทตามที่ ประชาชนคาดหวังได้	108 (30.2)	184 (51.4)	65 (18.1)	1 (0.3)	- -	358 (100.0)
สามารถเป็นผู้ยอมรับวิทยาการ แผนใหม่	93 (26.0)	207 (57.8)	55 (15.4)	- -	3 (0.9)	358 (100.0)
สามารถปฏิบัติตามสิทธิและ หน้าที่ตามสถานภาพและตำแหน่ง	127 (35.5)	196 (54.7)	30 (8.4)	5 (1.4)	- -	358 (100.0)
สามารถมีบทบาทในการชี้แนะหรือ แนะนำประชาชนในตำบล และหมู่บ้านให้ดำเนินการไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมาย	132 (36.9)	184 (51.4)	41 (11.5)	- -	1 (0.3)	358 (100.0)

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
สามารถมีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ที่ก่อ ให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น	150 (41.9)	190 (53.1)	17 (4.7)	-	1 (0.3)	358 (100.0)
สามารถมีบทบาทในการแก้ปัญหา ของตำบล หมู่บ้าน	134 (37.4)	193 (53.9)	31 (8.7)	-	-	358 (100.0)

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าตนสามารถปฏิบัติ  
งานตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่นได้ โดยเห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้มี  
บทบาทในการกระทำตนเป็นตัวอย่างแก่ราษฎร ตามที่ทางราชการได้แนะนำ  
จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้มี  
บทบาทได้ตามที่ประชาชนในท้องถิ่นคาดหวัง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ  
51.4 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้ที่มีลักษณะการยอมรับวิทยาการแผนใหม่  
จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้ที่  
ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ตามสถานภาพและตำแหน่ง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อย  
ละ 54.7 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการชี้แนะหรือเฝ้า  
นำวประชาชนในตำบลหมู่บ้าน ให้ดำเนินการไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย  
จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้มี  
บทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมโครงการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น  
จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 และเห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถ  
เป็นผู้ที่มีบทบาทในการแก้ปัญหาของตำบล หมู่บ้านจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ  
53.9

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ  
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่น ผู้ศึกษาได้นำมาคำนวณหาค่าคะแนน  
 รวมตามความคิดเห็น กระจายแบ่งเป็น 3 ระดับความคิดเห็น ตามระเบียบวิธีการ  
 ศึกษาวิจัย เพื่อใช้ในการพิสูจน์สมมติฐานต่อไป ผลการศึกษาปรากฏดังตารางที่  
 5.12

ตารางที่ 5.12 แสดงคะแนนรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนัน  
 ผู้ใหญ่บ้าน ตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่น

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน ตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	127	35.5
สามารถปฏิบัติงานได้ดีปานกลาง	170	47.5
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	61	17.0
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าสามารถปฏิบัติงาน  
 ตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นได้ดีปานกลาง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5  
 รองลงมาเห็นว่าสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นได้ดีมาก จำนวน 127  
 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น  
 ได้ดี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0

1.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ  
ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5.13-5.14 ดังนี้

ตารางที่ 5.13 แสดงความคิดเห็นของกษัตริย์ ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนำ  
นโยบายไปปฏิบัติ

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
สามารถเป็นผู้ปฏิบัติราชการได้ ตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย รัฐบาล	113 (31.6)	189 (52.8)	51 (14.2)	3 (0.8)	2 (0.6)	358 (100.0)
สามารถผลักดันให้กลไกภายใน ของนโยบายรัฐบาลประสบผล สำเร็จ	90 (25.1)	172 (48.0)	87 (24.3)	5 (1.4)	4 (1.2)	358 (100.0)
สามารถตอบสนองรองรับ นโยบาย โครงการแผนงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐ	109 (30.4)	200 (55.9)	43 (12.0)	3 (0.9)	3 (0.9)	358 (100.0)
สามารถควบคุมดูแล และ ประเมินผลนโยบายของรัฐ	84 (23.5)	166 (46.4)	91 (25.4)	13 (3.6)	4 (1.2)	358 (100.0)
สามารถเป็นผู้นำและกระตุ้นให้ ประชาชนรับรู้และปฏิบัติตาม นโยบายของรัฐ	117 (32.7)	215 (60.1)	20 (5.6)	4 (1.1)	2 (0.6)	358 (100.0)



ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
สามารถเป็นผู้มีทัศนคติทางบวก ต่อนโยบายของรัฐ	90 (25.2)	197 (55.0)	61 (17.0)	8 (2.2)	2 (0.6)	358 (100.0)
สามารถเสนอแนวทางกำหนด นโยบายตำบล หมู่บ้านของตน ต่อรัฐบาล	116 (37.4)	192 (53.9)	47 (8.7)	2 (0.6)	1 (0.3)	358 (100.0)

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าตนสามารถปฏิบัติ  
งานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ ร้อยเห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็น  
ผู้ปฏิบัติราชการได้ตามวัตถุประสงค์ของนโยบายของรัฐบาล จำนวน 189 คน คิด  
เป็นร้อยละ 52.8 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถผลักดันให้กลไกภายในของรัฐ  
ประสบผลสำเร็จจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 เห็นด้วยเกี่ยวกับการ  
สามารถเป็นผู้ตอบสนองรองรับนโยบายโครงการ แผนงาน และกิจกรรมต่าง ๆ  
ของรัฐ จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถ  
เป็นผู้ควบคุมดูแลประเมินผลนโยบายของรัฐ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ  
46.4 เห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเป็นผู้นำและกระตุ้นให้ประชาชนรับรู้ และ  
ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 60.1 เห็นด้วยเกี่ยว  
กับการสามารถเป็นผู้ที่มีทัศนคติทางบวกต่อนโยบายของรัฐ จำนวน 197 คน  
คิดเป็นร้อยละ 55.0 และเห็นด้วยเกี่ยวกับการสามารถเสนอแนะแนวทางการ  
กำหนดนโยบายตำบล หมู่บ้านที่รับผิดชอบต่อรัฐบาล จำนวน 192 คน คิดเป็น  
ร้อยละ 53.6

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ  
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผู้ศึกษาได้นำมาคำนวณหาค่าคะแนน

รวมความคิดเห็น โดยแบ่งเป็น 3 ระดับความคิดเห็นตามระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อใช้ในการพิสูจน์สมมติฐานต่อไป ผลการศึกษายกมาจัดตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 แสดงคะแนนรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	112	31.3
สามารถปฏิบัติงานได้ดีปานกลาง	196	54.7
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	50	14.0
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดีปานกลาง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมาเห็นว่าสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดีมาก จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และเห็นว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

## 1.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 5.15-5.16 ดังนี้

ตารางที่ 5.15 แสดงความคิดเห็นของกษัตริย์ ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ไม่เฉื่อยชาและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	113 (31.6)	160 (44.7)	39 (10.9)	43 (12.0)	3 (0.8)	358 (100.0)
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อสร้างผลงาน	121 (33.8)	171 (47.8)	33 (9.2)	32 (8.9)	1 (0.3)	358 (100.0)
ต้องคำนึงถึงพรรคการเมืองหัวคะแนน และผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น	52 (14.5)	104 (29.1)	56 (15.6)	115 (32.1)	31 (8.7)	358 (100.0)
ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง	136 (38.0)	195 (54.5)	17 (4.7)	10 (2.8)	- -	358 (100.0)
ต้องรับผิดชอบการกินดีอยู่ดีของประชาชนมากขึ้น	115 (32.1)	169 (47.2)	55 (15.4)	18 (5.0)	1 (0.3)	358 (100.0)
ความภูมิใจที่ได้รับควมไว้วางใจจากประชาชน	136 (38.0)	152 (42.5)	49 (13.7)	20 (5.6)	1 (0.3)	358 (100.0)

ข้อความ	ความคิดเห็น (จำนวนและร้อยละ)					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
มีความสุขกับการทำงาน	85 (23.7)	141 (39.4)	74 (20.7)	52 (14.5)	6 (1.7)	358 (100.0)
ต้องรีบสร้างผลงานเพราะมี ระยะเวลาจำกัดในการปฏิบัติ หน้าที่	99 (27.7)	166 (46.4)	57 (15.9)	33 (9.2)	3 (0.8)	358 (100.0)
ต้องรีบสร้างความคุ้นเคยกับ ข้าราชการและกษัตริย์ ต่าง ๆ	110 (30.7)	173 (48.3)	37 (10.3)	36 (10.1)	2 (0.6)	358 (100.0)
พร้อมที่จะสละเวลาส่วนตัวเพื่อ ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังมากขึ้น	147 (41.1)	154 (43.0)	35 (9.8)	22 (6.1)	- -	358 (100.0)

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งมีผลต่อประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้ไม่เฉื่อยชาและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 เห็นด้วยกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อสร้างผลงาน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 ไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้ต้องคำนึงถึงพรรคการเมือง หัวหน้าแผน และผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 เห็นด้วยกับการ

กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้อัตราการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อสามารถปฏิบัติ  
งานได้อย่างถูกต้อง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 เห็นด้วยกับการ  
กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้อัตราการรับผิดชอบการกินที่อยู่ดีของประชาชนมาก  
ขึ้น จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระ  
การดำรงตำแหน่งทำให้อาณานิคมที่ได้รับความสะดวกจากประชาชน จำนวน  
152 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรง  
ตำแหน่งทำให้อัตราความสุขกับการทำงาน จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4  
เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้อัตราการสร้างผลงาน  
เพราะมีระยะเวลาจากต้นการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ  
46.4 เห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้อัตราสร้าง  
ความคุ้นเคยกับข้าราชการและกษัตริย์เบียดต่าง ๆ จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อย  
ละ 48.3 และเห็นด้วยเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้อัตราที่  
จะสละเวลาส่วนตัว เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังมากขึ้น จำนวน 154 คน คิด  
เป็นร้อยละ 43.0

จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการกำหนด  
วาระการดำรงตำแหน่งมีผลต่อประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่นั้น ผู้ศึกษา  
ได้นำมาคำนวณหาค่าคะแนนรวม ความคิดเห็น ครอบคลุมเป็น 3 ระดับความคิด  
เห็นตามระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อใช้ในการพิสูจน์สมมติฐานต่อไป ผลการ  
ศึกษาปรากฏดังตารางที่ 5.16

ศูนย์วิทยุวิทยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.16 แสดงคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการกำหนดวาระการ  
ดำรงตำแหน่งต่อประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการกำหนดวาระ การดำรงตำแหน่งต่อประสิทธิภาพ และความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
มีประสิทธิภาพและความตั้งใจระดับสูง	144	40.2
มีประสิทธิภาพและความตั้งใจระดับปานกลาง	176	49.2
มีประสิทธิภาพและความตั้งใจระดับต่ำ	38	10.6
รวม	358	100.0

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและความตั้งใจในระดับปานกลาง จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมาเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและความตั้งใจในระดับสูง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและความตั้งใจในระดับต่ำ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

จากการศึกษาความคิดเห็นการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านตามตารางที่ 5.9-5.16 แล้ว สามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่าสามารถปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้ดีปานกลาง ปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นได้ดีปานกลางและปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดีปานกลางจะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ดีปานกลาง มีน้อยมากที่เห็นว่า ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีนอกจากนี้เมื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเห็นว่า ตนมีประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ในระดับปานกลาง

ข้อมูลจากการศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ต่อการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวมาแล้ว ยังไม่เพียงพอต่อการพิสูจน์สมมติฐาน ข้อที่ 1 คือ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านมีผลกระทบ ทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจะต้องใช้การพิสูจน์ความสัมพันธ์ของ ตัวแปรและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการประกอบกันด้วย ผู้ศึกษาจะได้นำ เสนอการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 1 หลังจากศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรในส่วนที่ 2 และผลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการในส่วนที่ 3 แล้ว ส่วนการพิสูจน์สมมติฐาน ข้อที่ 2 และข้อที่ 3 ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอในส่วนที่ 2 ต่อไป

## ส่วนที่ 2 การพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (การพิสูจน์สมมติฐาน)

การพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อพิสูจน์สมมติฐานนั้น ผู้ศึกษาได้ กำหนดการนำเสนอเป็นรายประเด็นตามสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (สมมติฐานข้อ 2)

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเริ่มดำรงตำแหน่งกับการปฏิบัติงานของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (สมมติฐานข้อ 3)

2.3 สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3

การพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในครั้งนี้ เนื่องจากมีรายละเอียดและ ตัวแปรร้อยมากมาย ผู้ศึกษาจึงนำเสนอเฉพาะตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 เท่านั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

การพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่าปัจจัยทางด้านระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการ ปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกประเด็น ส่วนปัจจัยทางด้านอาชีพหลักมี ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.17 - 5.21

ตารางที่ 5.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ระดับรายได้	การปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
ต่ำกว่า 3,000 บาท	67 (43.2)	78 (50.3)	10 (6.5)	155 (100.0)
3,000 - 7,000 บาท	40 (40.0)	50 (50.0)	10 (10.0)	100 (100.0)
7,001 - 12,000 บาท	50 (55.6)	37 (41.1)	3 (3.3)	90 (100.0)
มากกว่า 12,000 บาท	5 (38.5)	6 (46.1)	2 (15.4)	13 (100.0)
รวม	162 (45.3)	171 (47.8)	25 (8.9)	358 (100.0)

Chi -Square = 13.64391 DF. = 6 Significance = 0.0339

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ดังตารางที่ 5.17 พบว่า ค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 13.64391 DF. เท่ากับ 6 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0339 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ทว่ามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้



ตารางที่ 5.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น

ระดับรายได้ (เดือน)	การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
ต่ำกว่า 3,000 บาท	73 (47.1)	65 (41.9)	17 (11.5)	155 (100.0)
3,000 - 7,000 บาท	37 (37.0)	49 (49.0)	14 (14.0)	90 (100.0)
7,001 - 12,000 บาท	14 (15.5)	51 (56.7)	25 (27.8)	90 (100.0)
มากกว่า 12,000 บาท	3 (23.0)	5 (38.5)	5 (38.5)	13 (100.0)
รวม	127 (35.5)	170 (47.5)	61 (17.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 46.04484 DF. = 6 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น ดังตารางที่ 5.18 พบว่า ค่า Chi-Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 46.04484 DF. เท่ากับ 6 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่าระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 5.19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการน่านโยบายไปปฏิบัติ

ระดับรายได้ (เดือน)	การปฏิบัติงานด้านการน่านโยบายไปปฏิบัติ			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
ต่ำกว่า 3,000 บาท	57 (36.8)	81 (52.2)	17 (11.0)	155 (100.0)
3,000 - 7,000 บาท	36 (36.0)	57 (57.0)	7 (7.0)	100 (100.0)
7,001 - 12,000 บาท	18 (20.0)	50 (55.6)	22 (24.4)	90 (100.0)
มากกว่า 12,000 บาท	1 (7.7)	8 (61.5)	4 (30.8)	13 (100.0)
รวม	112 (31.3)	196 (54.7)	50 (14.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 30.60412 DF. = 6 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการน่านโยบายไปปฏิบัติ ดังตารางที่ 5.19 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 30.60412 DF. เท่ากับ 6 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่าระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการน่านโยบายไปปฏิบัติแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 5.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความ  
คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ระดับรายได้ (เดือน)	ประสิทธิภาพและความตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ต่ำกว่า 3,000 บาท	81 (52.3)	67 (43.2)	7 (4.5)	155 (100.0)
3,000 - 7,000 บาท	41 (41.0)	53 (53.0)	6 (6.0)	100 (100.0)
7,001 - 12,000 บาท	19 (21.1)	53 (58.9)	18 (20.0)	90 (100.0)
มากกว่า 12,000 บาท	3 (23.1)	3 (23.1)	7 (53.8)	13 (100.0)
รวม	144 (40.2)	176 (49.2)	38 (10.6)	358 (100.0)

Chi - Square = 54.50314 DF. = 6 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความ  
คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 5.20 พบว่า  
ค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 54.50314 DF. เท่ากับ 6 ณ ระดับนัย  
สำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ระดับ  
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและ  
ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 5.21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติ  
งานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น

อาชีพ	การปฏิบัติงานตามบทบาท ผู้นำท้องถิ่น			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
เกษตรกร	97 (38.7)	115 (45.8)	39 (15.5)	251 (100.0)
ค้าขาย	12 (22.8)	29 (54.8)	12 (22.6)	53 (100.0)
ธุรกิจส่วนตัว	7 (20.0)	20 (57.1)	8 (22.9)	35 (100.0)
อื่น ๆ	11 (57.9)	6 (31.6)	2 (10.5)	19 (100.0)
รวม	127 (35.5)	170 (47.5)	61 (17.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 13.26763 DF. = 6 Significance = 0.0390

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพหลักกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น ดังตารางที่ 5.21 พบว่า ค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 13.26763 DF. เท่ากับ 6 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0390 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกันจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเริ่มดำรงตำแหน่งกับการปฏิบัติงานของ  
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

การพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างการ เริ่มตารางตำแหน่งกับการปฏิบัติงาน  
ของกำนันผู้ใหญ่บ้านพบว่า การเริ่มตารางตำแหน่งมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่น  
ส่วนด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติ และด้านประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่  
ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ดังตารางที่ 5.22 - 5.25



ศูนย์วิทยพัชร์พยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็น  
ต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

วันที่เริ่มตารางตำแหน่ง	การปฏิบัติงานตามระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
ก่อน 7 กรกฎาคม 2535 (ไม่มีกำหนดวาระ)	133 (46.2)	138 (47.9)	17 (5.9)	288 (100.0)
หลัง 7 กรกฎาคม 2535 (กำหนดวาระ)	29 (41.5)	93 (47.1)	8 (11.4)	70 (100.0)
รวม	162 (20.0)	171 (47.8)	25 (6.9)	358 (100.0)

Chi - Square = 6.16725    DF. = 2    Significance = 0.0458

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ดังตารางที่ 5.22 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 6.16725 DF. เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0458 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่าวันที่เริ่มตารางตำแหน่งแตกต่างกันทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 5.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่น

วันที่เริ่มตารางตำแหน่ง	การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
ก่อน 7 กรกฎาคม 2535 (ไม่มีกำหนดวาระ)	101 (35.1)	143 (49.6)	44 (15.3)	288 (100.0)
หลัง 7 กรกฎาคม 2535 (กำหนดวาระ)	26 (37.1)	27 (38.6)	17 (24.3)	70 (100.0)
รวม	127 (35.5)	170 (47.5)	61 (17.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 6.88356 DF. = 2 Significance = 0.0320

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น ดังตารางที่ 5.23 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 6.88356 DF. เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0320 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า วันที่เริ่มตารางตำแหน่งแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตารางที่ 5.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

วันที่เริ่มตารางตำแหน่ง	การปฏิบัติงานด้านการนำ นโยบายไปปฏิบัติ			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
ก่อน 7 กรกฎาคม 2535 (ไม่มีกำหนดวาระ)	91 (31.6)	158 (54.9)	39 (13.5)	288 (100.0)
หลัง 7 กรกฎาคม 2535 (กำหนดวาระ)	21 (30.0)	38 (54.3)	11 (15.7)	70 (100.0)
รวม	112 (31.3)	196 (54.7)	50 (14.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 0.03307    DF. = 2    Significance = 0.9836

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังตารางที่ 5.24 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.03307 DF. เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.9836 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า วันที่เริ่มตารางตำแหน่งแตกต่างกันทำให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้




ตารางที่ 5.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

วันที่เริ่มตารางตำแหน่ง	ประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ก่อน 7 กรกฎาคม 2535 (ไม่มีกำหนดวาระ)	115 (39.9)	141 (49.9)	32 (11.1)	288 (100.0)
หลัง 7 กรกฎาคม 2535 (กำหนดวาระ)	29 (41.5)	35 (50.0)	6 (8.6)	70 (100.0)
รวม	114 (40.2)	176 (49.2)	38 (10.6)	358 (100.0)

Chi - Square = 0.91107 DF. = 2 Significance = 0.6341

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวันที่เริ่มตารางตำแหน่งกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 5.25 พบว่าค่า Chi-Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.91107 DF. เท่ากับ 2 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.6341 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่าวันที่เริ่มตารางตำแหน่งแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

นอกจากการพิสูจน์ความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานแล้ว ผู้ศึกษา  
ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม กล่าวคือ ศึกษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและ  
กันระหว่างการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับการปฏิบัติงานตาม  
บทบาทผู้นำท้องถิ่นกับการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ และประสิทธิภาพ  
และความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่  
0.05 ทุกประเด็น หรือกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเอง ดังราย  
ละเอียดตามตารางที่ 5.26-5.31



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน  
ตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น

การปฏิบัติงานตามระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน	การปฏิบัติงานตามบทบาท ผู้นำท้องถิ่น			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
สามารถปฏิบัติได้ดีมาก	4 (16.0)	2 (8.0)	19 (76.0)	162 (100.0)
สามารถปฏิบัติงานดีปานกลาง	37 (21.7)	110 (64.3)	24 (14.0)	171 (100.0)
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	86 (53.1)	38 (35.8)	18 (11.1)	25 (100.0)
รวม	127 (35.5)	170 (47.5)	61 (17.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 45.00039 DF. = 4 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น  
ดังตารางที่ 5.26 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 45.00039  
DF. เท่ากับ 4 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ  
0.05 หมายความว่า ความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการ  
แผ่นดิน มีความสัมพันธ์กับความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้นำท้องถิ่น

ตารางที่ 5.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน  
ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การปฏิบัติงานตามระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน	การปฏิบัติงานด้านการนำ นโยบายไปปฏิบัติ			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	4 (16.0)	7 (28.0)	14 (56.0)	162 (100.0)
สามารถปฏิบัติงานดี ได้ดีปานกลาง	32 (18.7)	117 (66.4)	22 (12.9)	171 (100.0)
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	76 (47.0)	72 (44.4)	14 (8.6)	25 (100.0)
รวม	112 (31.3)	196 (54.7)	50 (14.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 31.39216 DF. = 4 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำ  
นโยบายไปปฏิบัติดังตารางที่ 5.27 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่า  
กับ 31.39216 DF. เท่ากับ 4 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบ  
บริหารราชการแผ่นดิน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำ  
นโยบายไปปฏิบัติ

ตารางที่ 5.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ  
และความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติงานตามระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน	ประสิทธิภาพและความตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	10 (40.0)	12 (48.0)	3 (12.0)	162 (100.0)
สามารถปฏิบัติงาน ได้ดีปานกลาง	53 (31.0)	94 (55.0)	24 (14.0)	171 (100.0)
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	81 (50.0)	70 (43.2)	11 (6.8)	25 (100.0)
รวม	144 (40.2)	176 (49.2)	38 (10.6)	358 (100.0)

Chi - Square = 13.54215 DF. = 4 Significance = 0.0089

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจ  
ปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 5.28 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ  
13.54215 DF. เท่ากับ 4 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0089 แสดงว่ามีนัยสำคัญ  
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามระเบียบ  
บริหารราชการแผ่นดิน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและ  
ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ตารางที่ 5.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
บทบาทผู้นำท้องถิ่นกับความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำ  
นโยบายไปปฏิบัติ

การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น	การปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ			รวม
	ดีมาก	ปานกลาง	ไม่ดี	
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	86 (67.7)	38 (29.9)	3 (2.4)	127 (100.0)
สามารถปฏิบัติงานได้ดีปานกลาง	20 (11.8)	135 (79.4)	15 (8.8)	170 (100.0)
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	6 (9.8)	23 (37.7)	32 (52.5)	61 (100.0)
รวม	112 (31.3)	196 (54.7)	50 (14.0)	358 (100.0)

Chi - Square = 186.21730 DF. = 4 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นกับความความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังตารางที่ 5.29 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 186.21730 DF. เท่ากับ 4 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ความเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท ผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน ทำให้มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติแตกต่างกัน

ตารางที่ 5.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตาม  
บทบาทผู้นำท้องถิ่นกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความ  
ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น	ประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	91 (71.6)	35 (27.6)	1 (0.8)	127 (100.0)
สามารถปฏิบัติงานได้ดีปานกลาง	40 (23.5)	105 (61.8)	25 (14.7)	170 (100.0)
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	13 (21.3)	36 (59.0)	12 (19.7)	61 (100.0)
รวม	144 (40.2)	176 (49.2)	38 (10.6)	358 (100.0)

Chi - Square = 92.379520 DF. = 4 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 5.30 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 92.379520 DF. เท่ากับ 4 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท ผู้นำท้องถิ่นแตกต่างกัน ทว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติงานด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติ	ประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติงาน			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
สามารถปฏิบัติงานได้ดีมาก	84 (75.0)	24 (21.4)	4 (3.6)	112 (100.0)
สามารถปฏิบัติงานได้ดีปานกลาง	50 (25.5)	128 (65.3)	18 (9.2)	196 (100.0)
ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดี	10 (20.0)	24 (48.0)	16 (32.0)	50 (100.0)
รวม	144 (40.2)	176 (49.2)	38 (10.6)	358 (100.0)

Chi - Square = 116.20211 DF. = 4 Significance = 0.0000

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติกับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ดังตารางที่ 5.31 พบว่าค่า Chi - Square ที่คำนวณได้เท่ากับ 116.20211 DF. เท่ากับ 4 ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.0000 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการนํานโยบายไปปฏิบัติแตกต่างกัน ทำให้มีความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (ตารางที่ 5.26-5.31) แล้ว พบว่า การปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน



กับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น การปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ประสิทธิภาพและความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีความสัมพันธ์กันจนเชิงขัดแย้ง กล่าวคือผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินได้ดี จะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ การเป็นผู้นำท้องถิ่น และการมีประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ดี สำหรับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่นกับการปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ และประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ (ตารางที่ 5.29, 5.30 และ 5.31) มีความสัมพันธ์กันเชิงส่งเสริมซึ่งกันและกัน กล่าวคือผู้ตอบแบบสอบถามที่สามารถเป็นผู้นำท้องถิ่นได้ดีสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้ดี และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้นำนโยบายไปปฏิบัติได้ดีสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### 2.3 สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร ในส่วนที่ 2 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน ได้ดังนี้

2.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับการปฏิบัติงานของ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในข้อ 2.1 (ตาราง 5.17-5.21) พบว่า ระดับรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น การปฏิบัติงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ และ ประสิทธิภาพและความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้อาชีพหลักมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น

ดังนั้น สรุปได้ว่า ภูมิหลังของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

2.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการเริ่มดำรงตำแหน่งกับการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในข้อ 2.2 (ตารางที่ 5.22-5.25) พบว่า วันที่เริ่มดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้นำท้องถิ่น

ดังนั้น สรุปได้ว่า วันที่เริ่มดำรงตำแหน่งมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

นอกจากการศึกษาภาคสนามถึงความคิดเห็นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับผลกระทบของการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้ศึกษายังได้ดำเนินการสัมภาษณ์ข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการสัมภาษณ์จะได้นำเสนอในตอนต่อไป

### ส่วนที่ 3 บทสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการ

การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของข้าราชการต่อการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด 4 จังหวัด ปลัดจังหวัด 4 จังหวัดและนายอำเภอ 4 อำเภอ เป็นตัวแทนของข้าราชการจาก 4 ภาคของประเทศในเรื่องผลกระทบของการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การเป็นผู้นำท้องถิ่น การนำนโยบายไปปฏิบัติ ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน การบริการสาธารณะ และโครงสร้างการปกครองผลการสัมภาษณ์สามารถสรุปความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และนายอำเภอไว้ดังนี้

#### 3.1 ความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

จากการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร บุรีรัมย์ ปทุมธานี และผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา พบว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินทั้งในทางบวกและทางลบดังนี้

3.1.1 ผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถูกกำหนดด้วยตัวบทกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของตำบล หมู่บ้าน ในการดูแลความสงบเรียบร้อยภายในตำบล หมู่บ้าน



ตลอดจนนำเสนอความต้องการของตำบล หมู่บ้าน ให้ทางราชการทราบ เพื่อประสานงานในการช่วยเหลือต่อไป อย่างไรก็ตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การเป็นข้าราชการ มีข้าราชการปกครองเป็นผู้บังคับบัญชา ตามความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ เห็นว่าบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในฐานะข้าราชการต้องเกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการมากมาย ระยะเวลาเพียง 5 ปี ที่ดำรงตำแหน่งไม่สามารถจะทำความเข้าใจระเบียบและข้อกฎหมายต่าง ๆ ได้หมด ขาดความชำนาญ จึงน่าจะเป็นปัญหาทางปฏิบัติบ้างพอสมควร (ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538)

3.1.2 ผลกระทบต่อการเป็นผู้นำท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดส่วนมากเห็นว่ากำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบันยังไม่ส่งผลกระทบต่อการเป็นผู้นำท้องถิ่นมากนัก นอกจากนี้ยังเกิดผลดี กล่าวคือ เมื่อมีการกำหนดวาระจะทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องแสดงความเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ดี เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจรับเลือกตั้งในครั้งต่อไป อย่างไรก็ตามผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์แสดงความคิดเห็นว่าบางครั้งประชาชนยังไม่ทราบว่าผู้นำท้องถิ่นที่เลือกอยู่ตำแหน่งตามวาระ 5 ปี (พร เพ็ญพาส, 2538) และผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬแสดงความคิดเห็นว่าบทบาทการเป็นผู้นำท้องถิ่นจะเปลี่ยนเป็นบทบาททางการเมือง ประชาชนจะยอมรับได้ต้องเป็นคนบริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีมโนธรรม (ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538)

3.1.3 ผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผู้ว่าราชการจังหวัดส่วนมากเห็นว่าน่าจะส่งผลกระทบบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการให้ความสำคัญกับสถาบันอื่น ๆ เช่น พรรคการเมืองน่าจะส่งผลกระทบต่ออาชีพนายอำเภอบ้าง ดังนั้นขึ้นอยู่กับบุคลิกของนายอำเภอว่าจะทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเชื่อถือได้มากเพียงใด อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่ง คือระดับการศึกษาของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งน่าจะเป็นปัญหาบ้าง แต่เดิมเมื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านเข้ารับตำแหน่งก็จะได้รับการฝึกลงจนเกิดความชำนาญหน้าที่ แต่เมื่อกำหนดวาระทำให้การปฏิบัติงานมีระยะเวลาเพียงเล็กน้อยย่อมเกิดปัญหาบ้าง ดังนั้น น่าจะมีการอบรมให้ความรู้กับกำนันผู้ใหญ่บ้านที่รับหน้าที่ใหม่อย่างรวดเร็วที่สุดเพื่อให้สามารถ

ปฏิบัติหน้าที่ได้ทันที อย่างไรก็ตาม ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป (พร เพ็ญพาส, 2538) กล่าวคือ ไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบ ทั้งนี้ เนื่องจากถึงแม้จะมีการกำหนดวาระ ผู้ที่ได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่ง น่าจะเป็นคนเดิม การนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถดำเนินการต่อเนื่องต่อไปได้

3.1.4 ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับข้าราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดส่วนมากเห็นว่าความสัมพันธ์นั้นมี 2 ประเด็น ถ้าจะพูดในแง่ของการประสานงานตามหลักการไม่น่าจะมีปัญหา เพราะการปฏิบัติงานต้องกำหนดเป็นหลักการแผนงานไว้ก่อน เมื่อผู้ใดเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ก็ดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้จะไม่ก่อให้เกิดปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติราชการบางครั้งต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวในการลดขั้นตอนเพื่อความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หากมีความคุ้นเคยกันเป็นการส่วนตัวย่อมสามารถประสานงานหรือติดต่อกันได้ง่ายกว่าการไม่รู้จักคุ้นเคยกัน นอกจากนี้ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ได้ส่งเสริมให้ข้าราชการเข้าถึงประชาชน ปรับตัวเข้าหาประชาชน การพยายามปรับตัวเข้าหากันน่าจะช่วยให้สร้างความคุ้นเคยกันได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดบhumธานี (ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538) ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าปัจจุบันกำนันผู้ใหญ่บ้านมีเงินเดือนเพียงน้อยนิด ต้องปฏิบัติงานในหน้าที่มากมาย สมควรที่จะมีการพิจารณาแยกบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่เป็นข้าราชการ และที่เป็นผู้แทนท้องถิ่นออกจากกัน

3.1.5 ผลกระทบต่อการบริการสาธารณะ ผู้ว่าราชการจังหวัดแสดงความคิดเห็นว่าน่าจะมีผลกระทบในทางดีขึ้น เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี จะต้องพยายามให้บริการประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น และมีความกระตือรือร้นมากขึ้นเพื่อที่ได้รับเลือกตั้งในครั้งต่อไป อย่างไรก็ตาม ผู้ว่าราชการจังหวัดบhumธานีได้แสดงความคิดเห็นแตกต่างออกไปกล่าวคือ (ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538) บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านในฐานะเป็นข้าราชการจะลดลงเป็นบทบาทเพื่อท้องถิ่นมากขึ้น ในขณะที่การบริการสาธารณะเป็นหน้าที่ให้บริการของข้าราชการเมื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความเป็นข้าราชการน้อยลง ย่อมส่งผลให้การบริการสาธารณะแก่ประชาชนน้อยลงด้วย

3.1.6 ผลกระทบต่อโครงสร้างการปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า มีผลกระทบในทางลบ กล่าวคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านจะมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น การปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นข้าราชการอาจลดบทบาทลง ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการต้องมีระยะเวลายาวนานพอสมควรในการทำงาน นอกจากนี้ในการปกครองอาจเกิดการแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย และไม่สามัคคีกันเท่าที่ควร

กล่าวโดยสรุป ผู้ว่าราชการจังหวัดส่วนมากเห็นว่า การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง กำนันผู้ใหญ่บ้านจะก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นการเป็นผู้นำท้องถิ่น และการเป็นข้าราชการซึ่งมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กำนันผู้ใหญ่บ้าน จึงน่าจะมีการปรับปรุงด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนระดับการศึกษาของ กำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

### 3.2 ความคิดเห็นของปลัดจังหวัด

จากการสัมภาษณ์ปลัดจังหวัดตาก หนองคาย ปทุมธานี และ ปลัดจังหวัดภูเก็ต พบว่า ปลัดจังหวัดเห็นว่า การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง กำนันผู้ใหญ่บ้านส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดินทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้

3.2.1 ผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ปลัดจังหวัดส่วนมากเห็นว่า เกิดผลกระทบในทางลบ กล่าวคือ ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง และยังทำให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่ริเริ่มไว้ไม่สามารถสานต่อได้ นอกจากนี้การมีบทบาททางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องอาจเกิดการแข่งขันกันอย่างรุนแรงและแบ่งเป็นฝ่าย ไม่มีความสามัคคีได้ อย่างไรก็ตาม ปลัดจังหวัดหนองคาย มีความเห็นแตกต่าง (สุขุม สาริบุตร, 2538) ว่าเป็นความก้าวหน้าของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และส่งเสริมให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนของตนเอง

3.2.2 ผลกระทบต่อการเป็นผู้นำท้องถิ่น ปลัดจังหวัดส่วนมากเห็นว่า น่าจะส่งผลกระทบในทางลบ กล่าวคือ กำนันผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ต้องสร้างการยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่นในช่วงแรก ๆ อาจมี

เวลาให้กับทางราชการน้อยลง นอกจากนี้ชาวบ้านอาจให้การยอมรับเฉพาะกลุ่มที่เลือกผู้นั้นมาเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มที่ไม่ได้เลือกอาจไม่เห็นด้วยและหรือไม่ยอมรับ หากทางคัดค้าน อีกทั้งหากการเลือกตั้งไม่เป็นไปด้วยความยุติธรรมแล้ว อาจได้ผู้นำที่ไม่มีความเหมาะสมกับการเป็นผู้นำชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ปลัดจังหวัดหนองคาย (สุชุม สาริบุตร, 2538) เห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบต่อการเป็นผู้นำท้องถิ่นทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนส่วนมากเป็นผู้เลือกผู้นั้นเข้ามาดำรงตำแหน่งย่อมเป็นคนดีที่มีความเหมาะสม

3.2.3 ผลกระทบต่อการดำเนินงานนโยบายปฏิบัติ ปลัดจังหวัด ส่วนมากเห็นว่าผลกระทบน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านยังต้องมีหน้าที่เป็นข้าราชการในการสนองตอบต่อนโยบายของรัฐ ถึงแม้จะเข้ามาเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านด้วยวิธีการใด ระยะเวลาเท่าใด ก็ถูกบังคับให้ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ทางด้านการดำเนินงานนโยบายปฏิบัติด้วยระเบียบกฎหมาย และส่วนมากแล้วที่พบกำนันผู้ใหญ่บ้านก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางด้านนี้ได้ดี อย่างไรก็ตาม ปลัดจังหวัดภูเก็ (ยงยุทธ แสงจันทร์, 2538) แสดงความเห็นที่แตกต่างว่าน่าจะทำให้เกิดปัญหาบ้าง ทั้งนี้เนื่องจากกำนันผู้ใหญ่บ้านจะมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่มากขึ้น ดังที่ประสบมาพบว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านจะปฏิเสธนโยบายปฏิบัติหน้าที่บางประการ เนื่องจากกลัวความผิดพลาด

3.2.4 ผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับข้าราชการ ปลัดจังหวัดทุกท่านเห็นว่าเกิดผลกระทบทางลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ ในการทำงานร่วมกันจะต้องมีการเรียนรู้จิตใจ และวิธีการทำงานกับกำนันผู้ใหญ่บ้านใหม่ กำนันผู้ใหญ่บ้านอาจเปลี่ยนแนวความคิดไป และข้าราชการจะต้องเข้าหากำนันผู้ใหญ่บ้านมากขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะเกิดความห่างเหินกันบ้าง กฎหมายก็ยังให้อำนาจกับนายอำเภอในการเป็นผู้บังคับบัญชาเช่นเดิม สามารถสอบสวนทางวินัยหากกำนันผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ระดมิชอบ นอกจากนี้การประสานงานจะมีปัญหามากยิ่งขึ้น หากได้คนไม่ดี หรือไม่มีความเหมาะสมเข้ามาเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน

3.2.5 ผลกระทบต่อการบริการสาธารณะ ปลัดจังหวัดส่วน

มาก เห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบเนื่องจากการกำหนดวาระจะทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องให้ความสนใจให้บริการสาธารณะมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งยังต้องแข่งขันกันสร้างความดี สร้างผลงานให้ประชาชนเห็น ซึ่งลักษณะดังกล่าวต้องขึ้นอยู่กับบุคคลด้วยว่าสนใจมากน้อยเพียงใด หากไม่สนใจชาวบ้านอาจกระตุ้นเตือนหรือเรียกร้องดังที่เคยเกิดขึ้นบ้างแล้ว นอกจากนี้ปัจจุบันมีหน่วยงานของราชการเข้าถึงระดับหมู่บ้านมากขึ้น ให้บริการทั่วถึงขึ้น ผู้นำท้องถิ่นเป็นเพียงผู้ประสานงานเท่านั้น อย่างไรก็ตามปลัดจังหวัดตาก เห็นว่าน่าจะเกิดผลกระทบในทางลบได้

(ชาญณรงค์ ยงพาณิชย์, 2538) ทั้งนี้เนื่องจากการกระทำบางอย่างอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคะแนนเสียง ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในตำแหน่ง เป็นวาระต้องคำนึงถึงคะแนนเสียงของตน บางครั้งอาจเกิดความไม่ยุติธรรมระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนและไม่สนับสนุนกำนันผู้ใหญ่บ้านได้

3.2.6 ผลกระทบต่อโครงสร้างการปกครอง ปลัดจังหวัด ส่วนมากเห็นว่าไม่น่าจะมีผลในทางลบ เนื่องจากการกำหนดวาระหรือไม่ยังต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามเดิม และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของนายอำเภอเช่นเดิมไม่เปลี่ยนแปลง (ชเนศ สุวัฒน์โรชติ, 2538)

กล่าวโดยสรุป ปลัดจังหวัดส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านกล่าวคือ มีประโยชน์ในด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองแต่อย่างไรก็ตาม อาจเกิดการไม่ต่อเนื่องในการประสานงานหรือการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การเลือกตั้งที่ทำให้มีผู้แพ้ผู้ชนะอาจทำให้มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของราษฎรในตำบลและหมู่บ้านได้

### 3.3 ความคิดเห็นของนายอำเภอ

จากการสัมภาษณ์นายอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน นายอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา นายอำเภอเมืองบhumธานี จังหวัดบhumธานี และนายอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่านายอำเภอเห็นว่าการกำหนด

วาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน  
ทั้งงานทางบวกและทางลบ ดังนี้

3.3.1 ผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน นายอำเภอ  
ส่วนมากเห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบมากนัก เพราะเท่าที่ผ่านมาเมื่อมีคำ  
สั่งหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ก็สามารถรับนโยบายปฏิบัติได้  
และให้ความร่วมมือกับทางราชการด้วยดี อย่างไรก็ตามระยะเวลาเกือบ 3 ปี  
ยังไม่ยาวนานเพียงพอที่จะสรุปได้ว่าเป็นปัญหาหรือไม่ นอกจากนี้นายอำเภอ  
เมืองลาปูนแสดงความเห็นคัดค้านว่าก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบ กล่าวคือ  
(พิทักษ์ สาเขตร์, 2538) ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการ  
ทางการเมืองมากขึ้น มีเวลาสนใจประชาชนน้อยลง อีกทั้งยังเป็นการสิ้นเปลือง  
งบประมาณของทางราชการอีกด้วย

3.3.2 ผลกระทบต่อการเป็นผู้นำท้องถิ่น นายอำเภอส่วน  
มากเห็นว่าน่าจะมีผลกระทบในทางลบ กล่าวคือ ประชาชนไม่รู้สึกว่กำนันผู้ใหญ่  
บ้านมิได้เป็นผู้นำอย่างแท้จริงของหมู่บ้าน เป็นแต่เพียงตัวแทนที่ผลักดันเข้ามา  
เป็นตัวแทนเมื่อหมดวาระ และไม่ได้รับเลือกตั้งอีกก็ไม่สามารถเป็นผู้นำของท้องถิ่น  
ได้ อีกทั้งปัญหาด้านการชื่อเสียงจะตามมา ประชาชนไม่มั่นใจว่าผู้ที่ได้รับเลือก  
ตั้งจะเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของตน ซึ่งผนวกกับปัญหาทางด้านระดับการศึกษา  
ของประชาชนที่ไม่สามารถจะเลือกผู้นำที่ดีของตนได้ อย่างไรก็ตาม นายอำเภอ  
เมืองปทุมธานี (ขจรศักดิ์ สิงโตกุล, 2538) เห็นแย้งว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจะ  
ต้องระลึกเสมอว่าตนมีระยะเวลาสร้างผลงานเพียง 5 ปีเท่านั้น หากต้องการ  
ดำรงตำแหน่งต่อไปจะต้องเป็นผู้นำที่ดีของท้องถิ่น จึงเป็นประโยชน์ต่อตำบลหมู่บ้าน

3.3.3 ผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ นายอำเภอ  
ส่วนมากเห็นว่าก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบ กล่าวคือ ส่วนหนึ่งของกำนันผู้ใหญ่  
บ้านที่เข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ มีความคิดที่แตกต่างกัน แนวทางการกำหนด  
นโยบายต่อท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันจนบางครั้งไม่ยอมดำเนินการตามนโยบาย  
เดิมที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การเข้าสังกัดพรรคการเมืองหรือขอรับความช่วยเหลือ  
จากพรรคการเมืองย่อมมีนโยบายของพรรคการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง เกิดนาย



าหม่ คือ พรรคการเมือง มีการสนองตอบต่อพรรคการเมือง ทำให้เห็นความสำคัญของทางราชการลดน้อยลง อีกทั้งช่วงของการเปลี่ยนตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาจทำให้การนํานโยบายไปปฏิบัติหยุดชะงักลงไม่มีความต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม นายอำเภอเมืองปทุมธานี (ขจรศักดิ์ สิงโรตกุล, 2538) เห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบเนื่องจากเท่าที่ผ่านมา กำนันผู้ใหญ่บ้านที่ถูกกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งได้ให้ความร่วมมือกับทางราชการด้วยดีเสมอมา ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด

3.3.4 ผลกระทบด้านความสัมพันธ์กับข้าราชการ นายอำเภอส่วนมากเห็นว่าไม่น่าจะมีผลกระทบใด ๆ เนื่องจากเท่าที่ผ่านมา กำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีวาระการดำรงตำแหน่งยังให้ความร่วมมือและสนิทสนมกันดี ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าระยะเวลาที่ยังสั้นเกินไปจนไม่เห็นความเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม นายอำเภอเมืองลาพูน (พิทักษ์ สาเขตร์, 2538) เห็นว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านหันไปพึ่งพิงพรรคการเมืองมากขึ้น ทำให้เห็นความสำคัญของข้าราชการน้อยลงและมีองค์กรหนุนหลังเป็นฐานเสียง

3.3.5 ผลกระทบด้านการบริการสาธารณะ นายอำเภอส่วนมากเห็นว่าไม่มีผลกระทบมากนักเนื่องจากการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านต้องให้ความสำคัญกับการบริการประชาชนมากขึ้น เพื่อจะได้รับการเลือกตั้งในครั้งต่อไป อย่างไรก็ตามปัจจุบันบทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านทางด้านการให้บริการสาธารณะลดลง เนื่องจากการคมนาคมและการติดต่อสื่อสารมีความทันสมัยมากขึ้น ประชาชนสามารถติดต่อกับหน่วยงานราชการได้เองโดยไม่ต้องผ่านกำนันผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นตัวกลาง

3.3.6 ผลกระทบด้านโครงสร้างการปกครอง นายอำเภอส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการปกครอง กล่าวคือกำนันผู้ใหญ่บ้านจะรู้สึกเป็นนักการเมืองมากกว่าการเป็นข้าราชการจากเดิมที่นายอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาแต่เพียงผู้เดียว ก็มีนักการเมืองระดับสูงขึ้นไปเข้ามาเกี่ยวข้องในการกำหนดการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้าน นอกจากนี้ปัจจุบันงานบางเรื่องที่ส่งการขอความร่วมมือจากกำนันผู้ใหญ่บ้านหากไม่เป็นเรื่องสำคัญแล้วจะขึ้นอยู่กับดุลพินิจของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ทั้งนี้

เนื่องจากต้องคำนึงถึงพรรคการเมืองหรือผู้สนับสนุนด้วยนั่นเอง อีกทั้งนโยบายต่าง ๆ ของตัวกำนันผู้ใหญ่บ้าน ก็มีกำหนดขึ้นใหม่ปฏิบัติตาม ทำให้บทบาทการเป็นข้าราชการลดลงกว่าเดิม

กล่าวโดยสรุปนายอำเภอส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้านส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน หรือมีทั้งข้อดีและข้อเสียนั่นเอง

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด และนายอำเภอเกี่ยวกับการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกำนันผู้ใหญ่บ้าน พบว่าข้าราชการส่วนมากเห็นว่าการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นที่คิดว่าเป็นปัญหามากที่สุดได้แก่บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ต้องคอยคำนึงถึงพรรคการเมืองและความคิดว่าตนเองเป็นนักการเมือง ทำให้เห็นข้าราชการมีความสำคัญน้อยลง ถึงแม้ข้าราชการจะมีอำนาจหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายก็ตาม ปัญหาที่สำคัญอีกประการคือการหยุดชะงักของการปฏิบัติหน้าที่กรณีมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดำรงตำแหน่ง และการแตกแยกความสัมพันธ์ของราษฎรในหมู่บ้าน ปัญหาเหล่านี้จะแก้ไขได้โดยการกำหนดบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านให้ชัดเจนทั้งบทบาทต่อตำบลหมู่บ้าน และบทบาทต่อผู้บังคับบัญชา อย่างไรก็ตาม การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งก่อให้เกิดผลดีด้านการสร้างผลงาน เพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนในท้องที่อื่นจะเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นมากขึ้น ดังที่ได้นำเสนอมาแล้วในตอนต้น

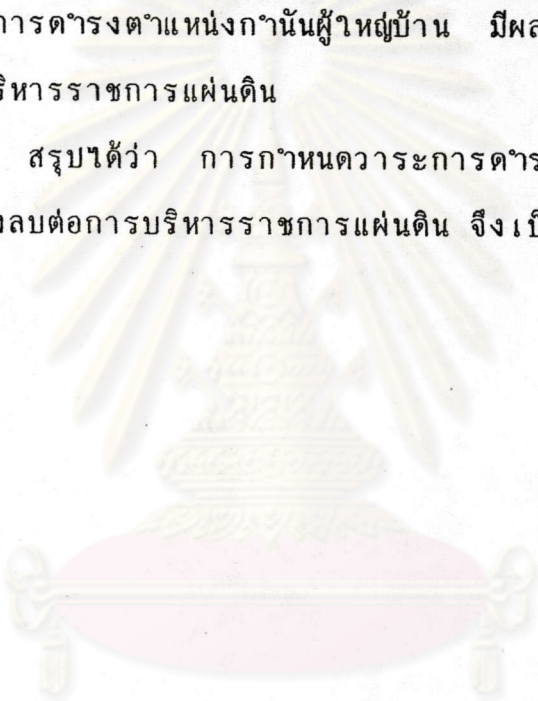
### 3.4 สรุปผลการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 1

ในตอนสุดท้าย เมื่อได้มีการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการในส่วนที่ 3 แล้ว ก็สามารถนำเสนอการพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้กำหนดไว้คือ การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีผลกระทบในทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนี้

3.4.1 ผลการศึกษาจากข้อมูลภาคสนาม พบว่า กำนันผู้ใหญ่บ้าน  
ที่ดำรงตำแหน่งหลังวันที่ 7 กรกฎาคม 2535 (กำหนดวาระการดำรงตำแหน่ง  
คราวละ 5 ปี) ไม่สามารถปฏิบัติงานบริหารราชการแผ่นดินได้ดีเท่ากับกำนันผู้ใหญ่  
บ้านที่ดำรงตำแหน่งก่อนวันที่ 7 กรกฎาคม 2535 (ไม่กำหนดวาระการดำรง  
ตำแหน่งคราวละ 5 ปี) แต่สามารถปฏิบัติงานบริหารราชการแผ่นดินได้ดีปานกลาง

3.4.2 ผลการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ข้าราชการ พบว่า  
การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีผลกระทบทั้งในทางลบและ  
ทางบวกต่อการบริหารราชการแผ่นดิน

ดังนั้น สรุปได้ว่า การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกำนันผู้ใหญ่บ้าน  
มีผลกระทบในทางลบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย